

Kryteria oceniania

w zakresie 5 klasy szkoły podstawowej

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Zaproszeni przez Boga” z serii „Drogi Przymierza”

podręcznik nr AZ-21-01/10-KR-5/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-2-01/10

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I KOMU WIERZĘ I UFAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum; - wie, że człowiek przyjmuje zaproszenie Boga do kontaktu z Nim i odpowiada na nie swym zaangażowaniem w poznawanie Boga oraz wyznawanie w Niego swej wiary; - mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej; - wymienia, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania.	Uczeń: - wie, że poznawanie świata wymaga od ludzi wiary, którą opieramy na autorytecie osób przekazujących wiedzę o świecie; - wyjaśnia, dlaczego Boga nazywamy Osobą; - wyjaśnia, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem; - wyjaśnić pojęcia: „wiera” i „rozum”.	Uczeń: - rozróżnia wiarę naturalną i nadprzyrodzoną; - charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą; - wymienia, w czym objawia się troska Boga Ojca o człowieka; - wyjaśnić, że wiara nadprzyrodzona pomaga w zrozumieniu życiowych spraw.	Uczeń: - wyjaśnia do czego zachęca zachowanie matki i synów z biblijnego opowiadania z Księgi Machabejskiej; - wyjaśnia w jaki sposób człowiek może odkrywać Boga, który jest Osobą; - na podstawie analizy Mt 6, 25-33 ukazuje, że Bóg troszczy się o ludzi, ale wymaga od nich postawy zaufania i wiary; - wyjaśnia dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna.

Rozdział II
CO TO ZNACZY, ŻE PAN BÓG MNIE KOCHA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia motywy, jakimi kierują się ludzie podejmujący działania z miłości i troski o innych; - wie, że wierzący w Boga przyjmują, że to Pan Bóg dał światu początek; - wskazuje istotę człowieczeństwa tj. godność różniącą człowieka od innych istot żyjących; - wymienia grzechy główne; - wie, że Bóg nie odwraca się od człowieka pomimo jego grzechu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady działania Boga wobec człowieka świadczące o Jego miłości; - wyjaśnia, kim są aniołowie; - wymienia przejawy okazywania szacunku człowiekowi ze względu na jego godność; - wymienia skutki grzechu pierworodnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że miłość, którą ludzie sobie okazują, może mieć źródło w Bogu; - wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest stwórcą świata; - wymienia prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju; - interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi; - wymienia przykłady, w jaki sposób Bóg wspomaga człowieka w walce ze złem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób człowiek odpowiedział na okazaną mu przez Boga miłość; - określa cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata; - samodzielnie analizuje tekst biblijny Rdz 1, 26-28; - wyjaśnia istnienie zła w świecie; - interpretuje treść protoewangelii.

Rozdział III
DLACZEGO WIERZĘ I UFAM PANU BOGU?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Noego; - opowiada historię Abrahama; - charakteryzuje postać Jakuba; - wymienia wydarzenia z historii Józefa, które wskazują na Bożą Opatrzność nad światem; - wymienia wydarzenia z życia Mojżesza, które ilustrują Bożą miłość do ludzi; - wyjaśnia pojęcia: Stare Przymierze – Nowe Przymierze; - wyjaśnia termin „pascha”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i sens biblijnego potopu; - wyjaśnia, dlaczego Abrahama nazywamy ojcem wiary; - wie, że autor natchniony w biblijnym opowiadaniu o Jakubie ukazuje Pana Boga, który wypełnia obietnice dane Abrahamowi; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w noweli o Józefie Egipskim; - ukazuje związek 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że w sakramencie chrztu świętego Bóg zawarł z człowiekiem przymierze; - wyjaśnia znaczenie obietnic danych przez Boga Abrahamowi; - wyjaśnia znaczenie obrazów (drabina, aniołowie) występujących w opowiadaniu o Jakubie; - wyjaśnia, czemu służyły opisane w Ewangelii słowa i czyny Jezusa, których ludzie nie rozumieli; - wymienia, jakie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wyrazem uczestnictwa w przymierzu z Bogiem jest wyrzeczenie się zła i wyznanie wiary; - wyjaśnia, że przez chrzest święty uczestniczymy w obietnicach Boga danych Abrahamowi; - wyjaśnia, w jaki sposób Bóg w Jezusie Chrystusie wypełnia obietnice zbawienia; - wyjaśnia, czego wymagają niezrozumiałe przez ludzi działania Boga; - wyjaśnia, że chrzest

	między barankiem paschalnym a Barankiem – Jezusem Chrystusem; - ogólnie opisuje obchody Święta Paschy.	prawdy o Bogu ukazane są w biblijnym opowiadaniu o Mojżeszu; - wyjaśnia związek paschy Izraelitów z paschą Jezusa.	jest uczestnictwem człowieka w Przymierzu z Bogiem. - wyjaśnia związek sakramentów z paschą Jezusa.
--	---	---	--

Rozdział IV JAK OKAŻĘ PANU BOGU, ŻE GO KOCHAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia, które z przykazań Dekalogu odnoszą się do relacji człowieka z Bogiem, a które regulują zasady życia z ludźmi; - wyjaśnia, czym jest sumienie; - wyjaśnić, na czym polega świętość; - wyjaśnia znaczenie adwentu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że zasady obowiązujące w życiu społecznym nie ograniczają człowieka, lecz służą jego dobru; - ukazuje, jak można odnieść prawdę o niewierności Izraelitów i Bożym przebaczeniu do życia współczesnych ludzi; - podaje przykłady jak może wypełnić w swoim życiu Jezusowe przykazanie miłości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Dekalog jest wyrazem miłości Boga o człowieka; - wie w jaki sposób może kształtować swoje sumienie; - scharakteryzuje, w jaki sposób święci dochowywali wierności Bogu; - charakteryzuje znaki i symbole adwentowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dlaczego ważne jest przypominanie sobie treści Dekalogu; - wskazuje, jak rozwijać postawę wierności złożonym obietnicom, czerpiąc wzór z wierności Boga; - uzasadnia, że na chrzcie świętym zostaliśmy wezwani do życia w świętości; - uzasadnia, że Pan Bóg wypełnia obietnicę zawarcia Nowego Przymierza.

Rozdział V DLACZEGO PAN BÓG POSYŁA SWOJEGO SYNA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie dlaczego ludzie dzisiaj pielgrzymują do Ziemi Świętej; - definiuje pojęcie „nawrócenia”; - wie, że Pan Bóg zaprasza człowieka do udziału w wypełnianiu Jego planów zbawienia; - wymienia miejscowości, które mają znaczenie dla 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona proroków zapowiadających przyście Mesjasza; - charakteryzuje misję Jana Chrzciciela; - wyjaśnia, na czym polega rola Maryi w historii zbawienia; - opowiada wydarzenie Nawiedzenia; - wyjaśnia różnice zachodzące między 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje Mt 1, 18-24; - wie, że wiarę w Jezusa Mesjasza wyznajemy podczas świątecznej Mszy Świętej, a także czyniąc znak krzyża wodą święconą; - opowiada o życiu codziennym w Palestynie za czasów Jezusa; - wyjaśnia związek 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek obietnic mesjańskich Starego Testamentu z sakramentami Kościoła; - wyjaśnia, że nawrócenie jest warunkiem koniecznym przyjęcia Mesjasza; - analizuje teksty Mt 1, 18-24 i Łk 1, 26-38;

<p>naszej wiary; - wie, że oprócz Ewangelii, które nazywamy chrześcijańskimi świadectwami o Jezusie, istnieją dokumenty niechrześcijańskie; - wie, że ofiarowanie Jezusa w świątyni i składana ofiara były wyrazem wypełnienia religijnych obowiązków Jego rodziców wobec Boga; - wie, że działania Jezusa są wyrazem posłuszeństwa Bogu Ojcu; - wyjaśnia, dlaczego głos Boga Ojca jest najważniejszym świadectwem o Jezusie Mesjaszu.</p>	<p>mówieniem o Jezusie w Ewangeliach i w pismach pozachrześcijańskich; - opowiada biblijne wydarzenie ofiarowania Pana Jezusa w świątyni; - wyjaśnia, że Jezus, nazywając Boga swoim Ojcem, potwierdza swe mesjańskie posłannictwo; - wymienia znaki potwierdzające mesjańską godność Jezusa ukazane podczas chrztu w Jordanie.</p>	<p>między Nawiedzeniem a misją Kościoła; - wymienia (trzy) pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie; - uzasadnia potrzebę składania świadectwa wiary w Jezusa – Mesjasza; - wyjaśnia, co znaczy fraza „być w sprawach Ojca”; - uzasadnia, że przyjęcie świadectwa Boga Ojca o Jezusie – Mesjaszu wymaga wiary.</p>	<p>- podaje przykłady w jaki sposób my dzisiaj możemy pomóc światu rozpoznać w Jezusie Mesjasza; - wyjaśnia, dlaczego ważna jest znajomość źródeł mówiących o Jezusie; - wymienia współczesne sposoby składania świadectwa wiary w rodzinie; - wyjaśnia, dlaczego wierzący ma okazywać Panu Bogu posłuszeństwo; - wyjaśnia znaczenie chrztu w Jordanie dla realizacji mesjańskiego posłannictwa Jezusa.</p>
--	---	--	---

Rozdział VI JAK PRZYJMOWAĆ PANA JEZUSA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wie, że Jezus w przypowieściach przekazuje prawdę o związkach człowieka z Bogiem; - wie, że Pan Jezus nie ocenia, czy bogactwo jest dobre, czy złe; - charakteryzuje postawę ludzi ufających Bogu; - wie, że z podporządkowania się ludziom może wynikać zarówno dobro, jak i zło; - wie, że korzystając z sakramentów Kościoła, otrzymujemy Bożą pomoc do życia sprawiedliwością; - wie, że otrzymując</p>	<p>Uczeń: - definiuje pojęcie „królestwa Bożego”; - charakteryzuje ubożego w rozumieniu Pana Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego człowiek jest wezwany do współpracy z Bogiem w walce ze złem; - wyjaśnić, na czym polega pokora; - wyjaśnia, znaczenie sprawiedliwości w życiu ludzi; - charakteryzuje postawę miłosierdzia chrześcijańskiego; - charakteryzuje postawę prawości chrześcijańskiej;</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia aktualność królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego ubóstwo jest zasadą królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego tych, którzy się smucą, Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia znaczenie pojęcie „cichy” w królestwie Bożym; - wyjaśnia pojęcie „sprawiedliwości” w królestwie Bożym; - wyjaśnia, dlaczego ludzi miłosiernych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego ludzi prawych Pan Jezus nazywa</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia przypowieść o ziarnie; - interpretuje przypowieść o bogatym człowieku (Łk 12, 16-21); - uzasadnia, dlaczego możliwe jest ostateczne zwycięstwo dobra; - zinterpretuje przypowieść o chwaście (Mt 13, 24-30); - interpretuje przypowieść o zasiewie (Mk 4, 26-29); - zinterpretuje przypowieść o ziarnie gorczycy (Mk 4, 30-32); - opowiada</p>

<p>w sakramencie pokuty Boże miłosierdzie, zostajemy umocnieni i wezwani do pełnienia czynów miłosierdzia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że czyny ludzkie są poprzedzone dobrymi lub złymi intencjami; - wie, że ludzie pragną pokoju, bo on daje szczęście; - wie, że w przyznawaniu się do Jezusa Chrystusa Pan Bóg nie zostawia nas własnym siłom; - wyjaśnia, że w Modlitwie Pańskiej Pan Jezus odsłania tajemnicę Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest „zaczyn – zakwas”; - uzasadnia, dlaczego królestwo Boże powinno być najwyższą wartością w życiu człowieka; - wyjaśnia, co znaczy prośba: „przyjdź królestwo Twoje”. 	<p>błogosławionymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego wprowadzających pokój Pan Jezus nazwał synami Bożymi; - uzasadnia, dlaczego odkryciu wartości królestwa Bożego towarzyszy radość; - wyjaśnia, co to znaczy, że błogosławieństwa są prawem królestwa Bożego. 	<p>przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10, 30-37);</p> <ul style="list-style-type: none"> - zinterpretuje przypowieść o świetle (Mk 4, 4, 21-25); - interpretuje przypowieść o zaczynie (Mt 13, 33-35); - interpretuje przypowieść o skarbie i perle (Mt 13, 44-46); - scharakteryzuje królestwo Boże na podstawie przypowieści.
--	--	--	--

Rozdział VII CO ZNACZY WIERZYĆ I UFAĆ PANU JEZUSOWI?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że Bóg działa poprzez słowa i czyny Jezusa; - interpretuje religijne pojęcie głodu; - uzasadnia, że mocna wiara jest ratunkiem przed utratą życia wiecznego; - wie, że trzeba modlić się o zbawienie dla siebie i dla zmarłych; - wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Pan Bóg zawarł z ludźmi Nowe Przymierze; - wyjaśnia, że podczas Mszy Świętej Jezus uobecnia swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, znaczenie słowa „amen” wypowiedzanego po otrzymaniu rozgrzeszenia; - uzasadnia, że tylko Pan Jezus może zaspokoić ludzkie pragnienie życia wiecznego; - wyjaśnia, że Pan Jezus pomaga ludziom interpretować wydarzenia codziennego życia w wymiarze religijnym; - wyjaśnia, że wskrzeszenia, których dokonał Jezus, budzą nadzieję życia wiecznego; - wie, że nasze przyjęcie tajemnicy zbawienia podarowane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wiara jest warunkiem uzyskania odpuszczenia grzechów; - podaje przykłady w jaki sposób możemy włączać się w działania na rzecz potrzebujących; - uzasadnia, że przyjmując sakramenty Kościoła, wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie; - wyjaśnia znaczenie znaków wody i chleba w sakramentach inicjacji; - uzasadnia, dlaczego Kościół w niedzielę gromadzi się na Eucharystii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje teksty Łk 5, 17-26 oraz J 10, 37-38; - uzasadnia, że Pan Jezus nieustannie troszczy się o zaspokojenie głodu życia wiecznego; - interpretuje Mt 8, 23-27); - wyjaśnia, że w sakramentach Kościoła Pan Jezus umacnia wiarę w życie wieczne; - wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących śmierci i zmartwychwstaniu Pan Jezusa; - interpretuje aklamację po przeistoczeniu.

	nam w sakramentach chrztu i Eucharystii potwierdzamy wyznaniem wiary; - wie, co to znaczy „dzielić się wiarą”.		
--	---	--	--

Rozdział VIII

DLACZEGO PAN JEZUS POSYŁA DUCHA ŚWIĘTEGO?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia, kiedy obchodzimy Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego; - wymienia, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego; - wyjaśnia, czego domaga się wiara w obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele; - wyjaśnia pojęcie „paruzji”; - wie, że w bieżącym roku szkolnym celem lekcji było głębsze poznanie tajemnicy Trójcy Świętej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie wyrażenia: „zasiadł po prawicy Boga”; - wyjaśnia, dlaczego Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jest nazywana Pięćdziesiątnicą; - charakteryzuje wspólnotę pierwotnego Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie końca świata; - wie, że wiedza o Panu Bogu nie tylko zaspokaja naszą ciekawość, ale służy dojrzewaniu wiary. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego przeniesiono Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego z czwartku VI Tygodnia Wielkanocnego na VII Niedzielę Wielkanocną; - uzasadnia, że Jezusowa obietnica z Wieczernika została spełniona w dzień Pięćdziesiątnicy; - wyjaśnia „z czego” i „na jakiej podstawie” będziemy sądzeni w dniu paruzji; - wyjaśnia udział poszczególnych Osób Trójcy Świętej w dziele zbawienia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie dla wierzących mają doroczne obchody Uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego; - podaje przykłady w jaki sposób uczeń klasy V może kształtować w sobie wytrwałość i odwagę w wyznawaniu wiary - wymienia znaki działania Ducha Świętego we wspólnocie współczesnego Kościoła; - wyjaśnia rolę Ducha Świętego w osiągnięciu zbawienia; - przedstawia treści z podręcznika, które służą pogłębianiu wiary.

Opracował: Bartłomiej Bester